

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

_____ Л.О. Омелянчик
(підпис) (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 2018

Економіка лісового та садово-паркового господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ бакалавра _____
(назва освітнього ступеня)
спеціальності 205 «Лісове господарство»
(шифр, назва спеціальності)
спеціалізації Садово-паркове господарство

Укладач: Тунік А.Г., канд. с. г.наук, доцент, доцент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2018 р.

Завідувач кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

_____ В.І. Домніч

Ухвалено науково-методичною радою
біологічного факультету

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2018 р.

Голова науково-методичної ради
факультету біології

_____ В.В. Перетяцько

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>20 Аграрні науки та продовольство</u>	нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність <u>205 Лісове та садово-паркове господарство</u>	Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки	
Загальна кількість годин – 150 год.		Рік підготовки:	
		3-й	4-й
		Лекції	
		30 год.	8 год.
		<u>Практичні</u>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 . самостійної роботи студента – 6 год.	Освітньо-професійна програма <u>Садово-паркове господарство</u>	30 год.	8 год.
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Самостійна робота	
		90 год.	134 год.
		Вид підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка лісового та садово-паркового господарства» є: надання студентам комплексу теоретичних і практичних знань, умінь, навичок необхідних для економічної діяльності в лісовому та садово-парковому господарствах.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Економіка лісового та садово-паркового господарства» є: надання студентам комплексу економічних знань; усвідомлення ролі і практичного значення набутих знань і конкретних форми прояву у лісовому господарстві економічних законів та категорій; формування навичок самостійного економічного аналізу для прийняття ефективних управлінських рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- економічні основи виробництва в лісовому і садово-парковому господарстві;
- сутність та зміст основних економічних категорій; -
- шляхи підвищення ефективності лісогосподарського виробництва; -
- багатоцільові основи використання лісових ресурсів і садово-паркового господарства; -
- методи економічного обґрунтування для прийняття управлінських рішень;

вміти:

- виконувати техніко-економічні розрахунки і на їх основі здійснювати аналіз альтернативних рішень;
- розраховувати і володіти основами бізнес-планів; застосовувати новітні форми і види оплати і організації праці;
- планувати діяльність, фіксувати і зіставляти проміжні та кінцеві результати економічної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**: здатність використовувати професійно-профільні знання у галузі економіки лісового та садово-паркового господарств; здатність виконувати техніко-економічні розрахунки і на їх основі розробляти бізнес плани; здатність використовувати базові знання про склад і структуру виробничо-господарської діяльності підприємств; здатність до аналізу альтернативних варіантів для вибору оптимальних рішень у галузі лісового та садово-паркового господарств .

Міждисциплінарні зв'язки: для повноцінного засвоєння матеріалу з дисципліни «Економіка лісового та садово-паркового господарств» необхідно мати знання щодо особливостей економіки, організації, планування та управління на підприємствах, тому базовими для вивчення дисципліни є «Вища математика», «Основи інформатики», «Основи економічної теорії». Дисципліна «Економіка лісового та садово-паркового господарств» необхідна для засвоєння професійно спрямованих дисциплін.

Компетентності сформовані у студентів під час вивчення даної дисципліни використовуються в подальшому для проходження навчальних практик; проведення науково-дослідних та проектних робіт під час виконання кваліфікаційної роботи бакалавра та майбутньої професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи економіки лісового та садово-паркового господарства.

Тема 1. Загальні теоретичні основи організації та управління виробництвом у лісовому та садово-парковому господарствах.

Мета дисципліни. Стан галузі і перспективи її розвитку. Склад і структура лісогосподарських підприємств. Характеристика виробничого процесу в лісовому та садово-парковому господарствах. Особливості підприємницької діяльності в лісовому та садово-парковому господарствах.

Тема 2. Організаційно-правові форми підприємницьких формувань у лісовому та садово-парковому господарствах, їх організаційно-економічні основи

Види підприємств у лісовому та садово-парковому господарствах. Організаційно-економічні основи підприємств різних форм власності. Організаційна структура підприємств лісового та садово-паркового господарств. Функції і завдання окремих структурних підрозділів підприємства. Організаційні структури управління підприємством.

Тема 3. Організація планування та управління на підприємствах лісового та садово-паркового господарств

Сутність планування як функції управління. Завдання і принципи планування економічного розвитку підприємства. Система внутрішнього господарського планування. Перспективне бізнес-планування. Види бізнес-планів, їх призначення і функції.

Тема 4. Організація праці в лісовому та садово-парковому господарствах

Теоретичні засади організації праці. Класифікація персоналу. Освітньо-кваліфікаційні рівні. Чисельність персоналу та його плінність. Форми і системи оплати праці. Оплата праці. Загальні положення. Оплата праці керівників, спеціалістів і службовців.

Розділ 2. Організація і структура господарської діяльності лісового та садово-паркового господарств

Тема 5. Організація основного і допоміжного виробництва

Склад виробничої діяльності. Основне та допоміжне виробництво. Передумови й основні аспекти реформування лісового та садово-паркового господарств. Підсобне сільське господарство. Рекреаційне лісокористування. Сутність і проблеми сталого розвитку. Напрями реформування та принципи економічного стимулювання сталого розвитку.

Тема 6. Оперативне управління у лісовому та садово-парковому господарствах .

Організаційна структура управління., його види та принципи. Виробнича структура господарства. Етапи створення організаційних структур Лісозаготівельна і деревообробна діяльність. Фінансування. Поняття, склад і структура засобів виробництва в лісовому та садово-парковому господарствах. Побічні лісові користування

Тема 7. Організація виробничої діяльності в лісовому та садово-парковому господарствах

Трудові ресурси як головна продуктивна сила. Організаційно-економічна основа їх ефективного використання. Форми організації праці трудових колективів. Організація матеріального стимулювання праці. Засоби і предмети праці. Методи управління персоналом.

Тема 8. Форми господарювання лісового та садово-паркового господарств.

Паспорт лісового та садово-паркового об'єктів. Технічне нормування. Види обстежень господарств та їх призначення. Державний контроль за охороною зелених насаджень. Вимоги до охорони насаджень. Інвентаризація, облік та охорона зелених насаджень. Організація мисливських господарств .Мисливське впорядкування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	<u>практ.</u>	сам. роб.		л	<u>практ.</u>	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Основи економіки лісового та садово-паркового господарств.								
Тема 1. Загальні теоретичні основи організації й управління виробництвом у лісовому та садово-парковому господарствах	19	3	4	12	20	1	1	18
Тема 2. Організаційно-правові форми підприємницьких формувань у лісовому та садово-парковому господарствах, їх організаційно-економічні основи	19	3	4	12	20	1	1	18

Тема 3. Організація планування та управління на підприємствах лісового та садово-паркового господарств	20	4	4	12	20	1	1	18
Тема 4. Організація праці в лісовому та садово-парковому господарствах	20	4	4	12	20	1	1	18
Разом за розділом 1	78	14	16	48	80	4	4	72
Розділ 2. Організаційна структура господарської діяльності лісового та садово-паркового господарства								
Тема 5. Організація основного і допоміжного виробництва	22	4	4	14	22	1	1	20
Тема 6. Оперативне управління у лісовому та садово-парковому господарствах	23	4	5	14	22	1	1	20
Тема 7. Організація виробничої діяльності на підприємствах лісового та садово-паркового господарствах	23	4	5	14	25	1	2	22
Тема 8. Форми господарювання в лісовому та садово-парковому господарствах	4	4	-	-	1	1	-	-
Разом за розділом 2	72	16	14	42	70	4	4	62
Усього годин	150	30	30	90	150	8	8	134

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прог р.	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	1. Загальні теоретичні основи організації й управління виробництвом у лісовому та садово-парковому господарствах	3	1
2	Організаційно-правові форми підприємницьких формувань у лісовому та садово-парковому	3	1

	господарствах, їх організаційно-економічні основи		
3	Організація планування та управління у лісовому та садово-парковому господарствах	4	1
4	Організація праці у лісовому та садово-парковому господарствах	4	1
5	Організація основного і допоміжного виробництва	4	1
6	Оперативне управління у лісовому та садово-парковому господарствах.	4	1
7	Організація виробничої діяльності на підприємствах лісового та садово-паркового господарств	4	1
8	Форми господарювання в підприємствах лісового та садово-паркового господарства	4	1
Разом		30	8

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Принципи організації лісового та садово-паркового господарств	4	1
2	Організаційно-правові форми підприємницьких формувань, їх організаційно-економічні особливості	4	1
3	Види товариств, їх організаційно-економічні особливості	4	1
4	Організаційно-економічні особливості акціонерних товариств	4	1
5	Поняття виробничих і невиробничих фондів, їх класифікація	4	1
6	Соціально-економічна характеристика трудових ресурсів лісгосподарських та садово-паркових формувань	4	1
7	Наукова організація праці та її основні напрямки	4	1
8	Організація виробничої діяльності в лісових та садово-паркових господарствах	2	1
Разом		30	8

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Принципи організації лісового та садово-паркового господарств	12	18
2	Організаційно-правові форми підприємницьких формувань, їх особливості	12	18
3	Переваги та недоліки партнерства	12	18
4	Види господарств лісового та садово-паркового напряму, їх організаційно-економічні особливості	12	18
5	Поняття предметів і засобів праці. Засади виробництва	14	20
6	Поняття основних та оборотних засобів виробництва	14	20
7	Показники ефективності використання оборотних фондів	14	22
8	Форми господарювання лісового та садово-паркового господарств		
Разом		90	134

8. Види контролю і система накопичення балів

Визначення рівня знань, умінь і навичок засвоєних студентом з навчальної дисципліни здійснюється у формі поточної та підсумкової атестації.

Розподіл балів, які отримують студенти за системою накопичення

№ п/п	Види контрольного заходу / кількість контрольних заходів / кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Підготовка завдань практичної роботи	8	5	40
2	Контрольне опитування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу 1</i> (проводиться по завершенню вивчення Теми 4 у вигляді письмового опитування).	1	0-10	10
3	Контрольне опитування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу 1</i> (проводиться по завершенню вивчення Теми 8 у вигляді письмового опитування).	1	0-10	10

4	Підсумковий контроль –	Контрольне опитування у формі співбесіди за екзаменаційними питаннями курсу на екзаменаційній сесії		40	40
		Усього	10		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	1. За національною шкалою	
		2. Екзамен	3. Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються графіком навчального процесу.

Формами поточного контролю з навчальних занять є: усне опитування під час проведення практичних занять, перевірка і захист практичних робіт.

Результат виконання і захисту практичних завдань оцінюється окремо за такою шкалою:

5 – всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; балів студент демонструє всебічне системне і глибоке знання

програмного матеріалу; засвоєння ним основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;

3-4 – завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент бала демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою.

1-2 – більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або не вірно; бала студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методиками передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно. Виконання роботи не зраховується і повертається студенту на доопрацювання.

Результат письмового опитування оцінюється за такою шкалою:

13-15 балів – студент самостійно відповів не менше 90% питань; відповіді точні та повні

10-12 балів – студент самостійно відповів не менше 60% питань;

6-9 балів – студент самостійно відповів не менше 30% питань;

0-5 балів – студент самостійно відповів не менше 10% питань.

Підсумкова атестація – екзамен (40 балів) складається із суми балів за результатами оцінювання усного опитування + таблиця результатів складання екзамену.

Розподіл балів за видами та формами підсумкової атестації

Питання	Кількість балів	Вимоги до відповіді
<i>Результат складання екзамену оцінюється за такою шкалою</i>		
Питання з відкритою відповіддю	35-40	– демонстрація сформованого мислення; – знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі; – послідовний, логічний, обґрунтований, безпомилковий виклад матеріалу; – самостійне, впевнене і правильне застосування знань в конкретних умовах;

		– вмiле формування висновкiв та узагальнень.
	25-35	– демонстрацiя сформованого мислення; – знання i розумiння всього програмного матерiалу в повному обсязi; – послiдовний, логiчний, безпомилковий виклад матерiалу; – правильне i без особливих труднощiв застосування знань в конкретних умовах; – формування висновкiв та узагальнень.
	20-25	– знання i розумiння тiльки основного програмового матерiалу в обсязi, який дозволяє застосовувати наступний програмний матерiал; – спрощений виклад матерiалу; – застосування окремих знань в конкретних умовах при допомозi викладача; – допущення окремих суттєвих помилок.
	15-20	– поверхове знання i розумiння основного програмового матерiалу в обсязi, який не дозволяє засвоювати наступний програмний матерiал; – непослiдовний виклад матерiалу з допущенням iстотних помилок; – невмiння робити узагальнення та висновки; – невмiння застосовувати знання у практичнiй дiяльностi.

9. Рекомендована лiтература

Основна:

1. Бондар I.Ю. Управлiння витратами виробництва та собiвартiстю продукцiї: Навчальний посiбник. – К.: КНЕУ, 2015. 231с.
2. Врублевська О.В. Конспект лекцiй з економiки природокористування. Л.: УкрДЛТУ, 2003. 210 с.
4. Голов С.Ф. Управлiнський облiк: Пiдручник для вузiв. – К.: Лiбра. – 2009. 704 с.
3. Дейнека А.М. Лiсове господарство: еколого-економiчнi засади розвитку. – К.: Знання, 2009. 264 с.
5. Друри Колин. Введення . Введення в управлiнський облiк. К.Лiбра. 2013.234 с.

6. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: Підручник.: Львів.: Світ, 2008. 456 с.
7. Онищенко О.В. Організація виробництва: навч. посібник. – К.: Лібра., 2003. 335 с.
8. Пірс П. Основи економіки лісового господарства. – К.: ЕКО-інформ, 2006. 223 с.
9. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарств: навч. Посібник. –К.: Лібра., 2012.- 431 с.
10. Сенько Є.І, Економіка праці в лісовому секторі: навч. посібник. – Л.: НЛТУ, 2007. 107 с.
11. Синякевич І.М. Економіка лісокористування: навч.підруч Львів: ІЗМН, 2007. 402 с.
12. Johansson P.O., Lofgren K. The Economics of Forestry and Natural Resources. — Oxford, UK: Basil Blackwell, 2008. 229 с.
13. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 6 вересня 2008 р.
14. Закон України «Про внесення змін до лісового кодексу України» від 8 лютого 2006 р.

Додаткова:

1. Бондар І.Ю. Управління витратами виробництва та собівартістю продукції: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2015. 213 с.
2. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: Підручник.: Львів.: Світ, 2008. 456 с.
3. Каверина О.Д. Управлінський облік. Системи, методи, процедури. 2012. 350 с.
4. Сенько Є.І, Економіка праці в лісовому секторі: навч. посібник. – Л.: НЛТУ, 2007. 107 с.
5. Синякевич І.М. Економіка лісокористування: навч.підруч. Львів: ІЗМН, 2007. 402 с.
6. Johansson P.O., Lofgren K. The Economics of Forestry and Natural Resources. — Oxford, UK: Basil Blackwell, 2008. С.291.

Інформаційні ресурси:

1. DEREVO.info — інформаційний портал деревообробної галузі.
Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/lglpdp/>
2. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського
3. <http://e-heritage.ru/unicollections/list.html?id=42033753&noroot> – електронна бібліотека

Погоджено
з навчальним відділом
